

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 28-30 kwietnia 2010 r.
na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „prawo”
na poziomie jednolitych studiów magisterskich.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Stanisław Stadniczeńko – Przewodniczący, członek PKA;
- prof. dr hab. Bogusław Banaszak – ekspert PKA;
- dr Zbigniew Markwart – ekspert PKA;
- mgr Ludmiła Grudniak-Wal – ekspert PKA;
- p. Ewa Całus – przedstawiciel PSRP.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Misja Uniwersytetu oparta została na tradycji etosu nauki europejskiej, jako wspólnoty uczonych i studentów realizując zadania edukacyjne i prowadząc badania naukowe w poszanowaniu prawa akademickiej wolności w dociekanii prawdy i służby społecznej

polegającej na wszechstronnym rozwijaniu osobowości oraz formowaniu twórczych postaw i aspiracji ludzi z nim związanych oddziałując na kulturowe oblicze regionu i kraju.

Uczelnia wpisuje się w Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego realizując swoje zadania przy współpracy międzynarodowej. Misja Wydziału Prawa i Administracji wpisuje się w misję Uczelni. W celach strategicznych dookreślono cele poznawcze, etyczne, pedagogiczno-dydaktyczne i ekonomiczne oraz relacje z otoczeniem. Wydział stara się sprostać wymogom współczesnego rynku pracy, nie tylko lokalnego [ale](#) i regionalnego, starając się wyposażyć absolwenta w wiedzę i umiejętności pozwalające na swobodne poruszanie się w europejskiej i światowej przestrzeni prawnej. W misji brak dookreślenia natomiast zadań dla kierunków administracji i prawa. Misję i strategię Uczelni i Wydziału oraz relację z otoczeniem ocenia się, jako pozytywną.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Składy organów kolegialnych są zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie mianowania).

Regulamin Studiów przyjęty został w drodze uchwały Senatu w terminie realizującym wymóg z art. 161 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz po zaopiniowaniu przez przedstawicieli Samorządu Studenckiego, co potwierdzone jest odpowiednią uchwałą opiniującą Samorządu Studentów i tym samym stanowi poszanowanie art. 161 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Jego przepisy są jasne i nie budzą wątpliwości.

Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej został wprowadzony w drodze zarządzenia nr 6 Rektora Uniwersytetu Śląskiego z 26 lutego 2011 roku. Regulamin, zgodnie z wymaganiami ustawowymi, normuje tryb i kryteria przyznawania świadczeń pomocy materialnej, zawiera wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepisy Regulaminu, zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zostały wprowadzone w porozumieniu z uczelnianym organem Samorządu Studenckiego.

Zasady odpłatności za usługi edukacyjne określone są w *uchwale nr 26 Senatu Uniwersytetu Śląskiego z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne w zakresie studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, zarządzeniu nr 51/2010 z dnia 24 czerwca 2010 roku Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, piśmie okólnym Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie wysokości opłat pobieranych od studentów za wydane dokumentów oraz umowie podpisywanej ze studentem. Zasady odpłatności za usługi edukacyjne określone w wymienionych aktach prawnych są zgodne z art. 99*

ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, są jasne i nie budzą wątpliwości, teksty aktów prawnych znajdują się na stronie internetowej Uniwersytetu, studenci mają więc do nich bezpośredni dostęp.

Opłaty za wydawane dokumenty pozostają w zgodzie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 roku w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, a wysokość pobieranych opłat rekrutacyjnych odpowiada maksymalnym stawkom określonym rozporządzeniem w sprawie maksymalnej wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia.

Postanowienia umowy podpisywanej ze studentem nie zawierają klauzul niedozwolonych określonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Warto podkreślić stosowanie w Uczelni dobrej praktyki w postaci podpisywania umowy także ze studentami studiów stacjonarnych.

Wnioski:

Dokonana analiza wskazuje na wypełnienie wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i innych aktach prawnych w pełni. Akty prawne dotyczące praw i obowiązków studentów, a także uiszczanych przez nich opłat są podejmowane w przewidzianym prawem trybie i formie, są kompletne, dostępne i czytelne dla studentów.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Struktura Wydziału:

Biblioteka

Dział Administracyjno-Gospodarczy

Dziekanat

Pracownia Komputerowa

Katedra Historii Prawa

Katedra Kryminalistyki

Katedra Postępowania Cywilnego

Katedra Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego

Pracownia Prawa Ochrony Własności Intelektualnej i na Dobrach Kultury/Zakład Prawa Kanonicznego

Katedra Prawa Finansowego

Katedra Prawa Gospodarczego i Handlowego

Katedra Prawa Górniczego i Ochrony Środowiska

Katedra Prawa i Postępowania Administracyjnego/Zakład Postępowania Administracyjnego

Katedra Prawa Karnego i Kryminologii

Katedra Prawa Karnego Procesowego

Katedra Prawa Konstytucyjnego

Katedra Prawa Międzynarodowego Publicznego i Prawa Europejskiego

Katedra Prawa Pracy i Polityki Społecznej

Katedra Prawa Rolnego i Gospodarki Przestrzennej

Katedra Prawa Samorządu Terytorialnego

Katedra Publicznego Prawa Gospodarczego

Katedra Teorii i Filozofii Prawa

Przy WPiA działa Fundacja Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego „Facultas Iuridica”, której celem jest wspieranie Wydziału i krzewienie wiedzy o prawie w polskim społeczeństwie poprzez inicjowanie, organizowanie i wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwojem działalności naukowej i dydaktycznej w zakresie prawa.

Ośrodek Mediacji, działający przy WPiA od 2005 roku, oferuje m.in.: szkolenia i prowadzenie postępowań mediacyjnych w sprawach sądowych i umownych. W strukturze tej pracują wytrawni i doświadczeni mediatorzy, spełniający stawiane tej grupie wymagania formalne i merytoryczne.

Studenci WPiA mają do dyspozycji sale sądowe, w których przeprowadzane są symulacje rozpraw. Szczególną formą edukacji jest udział studentów w klinice prawa (studenckiej poradni prawnej).

Na Wydziale Prawa i Administracji funkcjonują studia podyplomowe: Administracji i Zarządzania, Notarialne, Prawa Gospodarczego i Handlowego, Prawa Unii Europejskiej, Samorządu Terytorialnego, Skarbowości, Wyceny i Gospodarki Nieruchomościami, Arbitrażu i Negocjowania Umów, Mediacji Sądowych i Umownych, Prawa Bankowego.

Konkluzja:

Przyjęta struktura organizacyjna stwarza możliwości realizacyjne zadań dydaktycznych i naukowo-badawczych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	19 617	1569	647	24
Studia niestacjonarne	12 651	3976	764	434
Razem	32 268	5545	1 411	458

Wnioski: Uczelnia z dużym naddatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią niemal 61% ogółu. Z tendencją ogólnouczelnianą pokrywają się proporcje w jednostce, gdzie studenci stacjonarni to nieco ponad 45 % ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział posiada uprawnienia nadawania stopnia naukowego doktora nauk prawnych oraz stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

Posiada uprawnienia do kształcenia na 2 kierunkach:

- prawo – jednolite studia magisterskie
- administracja – studia I i II stopnia – pozytywna ocena PKA wyrażona uchwałą

Prezydium PKA Nr 1170/2004 z dnia 9 grudnia 2004 r.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
Jednolite studia magisterskie	I	262	734	996
	II	294	597	891
	III	324	537	861
	IV	289	380	669
	V	234	328	562
Razem		1403	2576	3979

Wnioski: Dostrzegalne jest niesłabnące zainteresowanie studiami na kierunku „prawo”, zwłaszcza w formie niestacjonarnej. Studenci stacjonarni stanowią obecnie ok. 35 % ogółu studiujących na ocenianym kierunku.

Konkluzja:

Dokonana analiza wskazuje na wypełnienie wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i innych aktach prawnych w pełni. Akty prawne dotyczące praw i obowiązków studentów, a także uiszczanych przez nich opłat są podejmowane w przewidzianym prawem trybie i formie, są kompletne, dostępne i czytelne dla studentów.

Przyjęta struktura organizacyjna stwarza możliwości realizacyjne zadań dydaktycznych i naukowo-badawczych.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu

koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Koncepcja kształcenia określona została w uchwale Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ z dnia 14.9.2010 r. w sprawie Koncepcji Kształcenia na Wydziale. Określone przez WPiA UŚ cechy sylwetki absolwenta zawierają się nie tylko w ogólnej formule dotyczącej tej sylwetki, ale także w programach kształcenia i w sylabusach. Cechy te są zgodne z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz w załączniku do uchwały PKA nr 501 z 2008 r. Struktura kwalifikacji absolwenta jest generalnie zgodna z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia. Należy jednak zauważyć, że w sylabusach rzadko pokazane są deskryptory celów i metod kształcenia oraz jedynie sporadycznie występuje określenie zakresu i treści pracy własnej studenta.

Na WPiA UŚ przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia. Świadczą o tym odbywające się okresowo konsultacje z samorządami terytorialnymi i organami wymiaru sprawiedliwości. W skład Rady Wydziału wchodzi też osoba pracująca równocześnie w wymiarze sprawiedliwości, samorządowych kolegiach odwoławczych, prokuraturze, korporacjach prawniczych. Informacji o potrzebach pracodawców dostarczają także umowy w sprawie praktyk, listy intencyjne itp. Brak jednak zinstytucjonalizowanych, trwałych form współpracy z pracodawcami, zwłaszcza innymi niż szeroko pojęty aparat państwowy i prawnicze zawody zaufania publicznego. W tej sytuacji kształcenie nie uwzględnia w pełni potrzeb rynku pracy, zwłaszcza jego dynamiki.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na studia prawnicze jednolite magisterskie (prowadzone zarówno w formie studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych) określa Przyjęta w dniu 24.3.2009 r. *uchwała rekrutacyjna Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ* określająca limity oraz kryteria przyjęć na wszystkie kierunki studiów na Wydziale. Analogiczne do niej postanowienia zawiera *uchwała nr 26 Senatu UŚ z 25.5.2009 r. w sprawie warunków i trybu postępowania kwalifikacyjnego na I rok studiów w Uniwersytecie Śląskim na rok akademicki 2010/2011*. Do kandydatów na kierunek prawo odnosi się załącznik 1 do tej uchwały szczegółowo regulujący limity miejsc na studiach

stacjonarnych (250 + 5 miejsc dla studentów MISH) i niestacjonarnych (1000) oraz kryteria i zakres kwalifikacji z rozróżnieniem na kandydatów posiadających tzw. starą maturę i posiadających tzw. nową maturę. Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na studia prawnicze określone są przejrzystie i poprawnie pod względem zgodności z ustawą z 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

1.3. Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Program studiów jest generalnie zgodny z deklarowanymi celami kształcenia. To samo można powiedzieć w tym aspekcie o sylabusach. analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia wykazuje zasadniczą zgodność z obowiązującymi standardami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o szkolnictwie wyższym. Plany studiów zapewniają uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Obejmują one również ważne współcześnie elementy internacjonalizacji kształcenia. W celu umożliwienia studentom przygotowania się do uczestnictwa w programach międzynarodowych, WPiA udostępnia im możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w językach obcych (dotyczy to głównie studentów stacjonarnych). W chwili obecnej studenci mogą uczestniczyć w 20 różnych kursach i w szkole prawa angielskiego. Dostępne dla studentów wszystkich kierunków WPiA są wykłady gościnne uczonych zagranicznych (od kilku do kilkunastu w roku) oraz miesięczne cykle wykładów prowadzonych przez gości z zagranicy (2-3 rocznie).

Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa, oparta o długoletnią praktykę i nie odbiega znacznie od doświadczeń innych uniwersyteckich wydziałów prawa. Duża oferta zajęć do wyboru obejmująca kilkadziesiąt wykładów monograficznych oraz wspomniane wyżej zajęcia prowadzone w językach obcych i wykłady uczonych zagranicznych. Występuje też

indywidualizacja procesu kształcenia (Indywidualna Organizacja Studiów, Indywidualny Tok Studiów, odbywanie części studiów w uczelniach partnerskich, zaliczanie przedmiotów tzw. awansem itp.)

Program jest skonstruowany prawidłowo z punktu widzenia zakładanych efektów.

2. Ocena systemu ECTS.

System ECTS został wprowadzony uchwałą Rady Wydziału WPiA UŚ dla studentów stacjonarnych roku pierwszego prawa rozpoczynających studia w roku akademickim 2002/2003. W następnych latach był on sukcesywnie realizowany. Dla studentów niestacjonarnych prawa został on wprowadzony począwszy od roku akademickiego 2007/2008 i ze względu na układ programu studiów objął przedmioty na pierwszym roku. Od momentu wprowadzenia system ECTS działa prawidłowo i punkty przeliczane są dobrze, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy o szkolnictwie wyższym i w standardach kształcenia. Ostateczny przydział punktów dla poszczególnych przedmiotów zatwierdza Rada Wydziału, a następnie Rektor UŚ. Występuje jednak zróżnicowanie dotyczące osób, które rozpoczęły studia przed wprowadzeniem programu ECTS, a następnie je przerwały i potem zdecydowały się na ich reaktywację. Nie mają one w suplementach punktów ECTS jeżeli kończą studia niestacjonarne. Absolwenci studiów stacjonarnych w suplementach posiadają zaś stosowną informację.

3. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do informacji związanych z tokiem studiów za pośrednictwem strony internetowej, indywidualnych kontach USOS, informacji wywieszanych w gablotach na terenie Wydziału, a także informacji udzielanych przez prowadzących na pierwszych zajęciach dydaktycznych.

Na stronie internetowej Uniwersytetu Śląskiego można znaleźć, przedstawione w przystępny sposób informacje dotyczące przebiegu procesu dydaktycznego, w tym sylabusy, podstawowe akty prawne, informacje dotyczące wymian międzynarodowych, zasady odpłatności za usługi edukacyjne, a także kryteria przyznawania świadczeń pomocy materialnej i miejsc w domach studenckich.

Studenci informują, iż na pierwszych zajęciach otrzymują od prowadzących zarówno wymagania do zaliczenia danego przedmiotu, terminy egzaminów w sesji egzaminacyjnej, jak

i wykaz wymaganej literatury. Studenci pozytywnie oceniają stosunek wykładowców pod względem przekazywanych im informacji dotyczących wymagań do zaliczania zajęć i złożenia egzaminów, podkreślają niezmiennność przyjętych kryteriów ocen i zaliczeń.

Studenci bardzo chwalą kontakt z prowadzącymi zajęcia, podkreślają dostępność prowadzących i możliwość bezpośredniego kontaktu. Chwalą także wsparcie ze strony pracowników naukowych przy działaniu poradni prawnej, ośrodka mediacji, a w zakresie seminariów pomoc promotorów w doborze tematów prac i przydatnej literatury.

Pozytywnie należy ocenić funkcjonowanie biur odpowiedzialnych za obsługę studentów. Godziny otwarcia dziekanatów i innych jednostek administracyjnych zajmujących się sprawami studenckimi są dostosowane do potrzeb studentów. Mogą oni liczyć na życzliwość i kompetencję pracowników administracyjnych Wydziału. Przed wejściem do dziekanatu wywieszone są aktualne informacje i wyciągi z najważniejszych aktów prawnych lub informacja, gdzie można je znaleźć. W gablotach znajdują się także informacje o miejscu i czasie odbywania dyżurów pracowników naukowych.

Studenci są zadowoleni ze zbiorów bibliotecznych Uczelni oraz godzin funkcjonowania biblioteki i czytelnicy wydziałowej.

Także osoby odpowiedzialne za praktyki i wymiany międzynarodowe odbywają regularne dyżury. Studenci chwalą pomoc udzielaną przez koordynatorów wymian studenckich oraz praktyk zawodowych.

Wnioski:

W zakresie systemu opieki naukowej i dydaktycznej wymagania konieczne do realizacji procesu dydaktycznego realizowane są w pełni. Należy pochwalić zaangażowanie władz i pracowników w zapewnienie jak najlepszych warunków studiowania dla studentów Wydziału Prawa i Administracji.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

System weryfikacji etapowych oparty o zaliczenia i egzaminy jest od lat sprawdzony i dobrze działający. Wprowadzane są też zaliczenia (skala tego zjawiska nie jest jednak duża.) w oparciu o przygotowanie przez studentów referatu, aktywność na zajęciach itp. co promuje

postawy aktywne i innowacyjne. Dla każdego przedmiotu system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów jest ujęty w sylabusach.

W przypadku plac dyplomowych nie ma weryfikacji opartej np. o system *plagiat*. Weryfikacji samodzielności pracy nad rozprawą dyplomową dokonuje na bieżąco prowadzący seminarium. Poza tym dyplomanci składają stosowne oświadczenie.

Poddane ocenie prace magisterskie cechował dobry poziom merytoryczny i dotrzymywanie standardów formalnych. Generalnie – poza wyjątkami – autorzy nie starali się zawrzeć w pracach szerzej własnych wniosków i ograniczali się najczęściej do opisu badanych zjawisk bądź do analizy badanych norm lub orzecznictwa sądowego. Stosunkowo rzadko korzystano ze źródeł obcojęzycznych. Recenzenci formułowali swoje oceny w sposób w pełni obiektywny, ale w większości przypadków brak było pogłębionej, wieloaspektowej oceny prac. Recenzje często lakoniczne. W protokołach stwierdzono uchybienia

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Władze WPiA UŚ (Dziekan, a nie Rada Wydziału) monitorują skalę i przyczyny odsiewu. Co roku po egzaminach dla poszczególnych przedmiotów dokonywana jest statystyka ocen. Ponadto prowadzi się statystykę osób skreślonych z listy studentów wyodrębniając przyczyny- dla studiów stacjonarnych są to: rezygnacja własna, nie zaliczenie semestru lub roku oraz przeniesienie na studia niestacjonarne lub na inną uczelnię; dla studiów niestacjonarnych są to: rezygnacja własna, nie zaliczenie semestru lub roku, przeniesienie na studia stacjonarne lub na inną uczelnię oraz nieuregulowanie opłat. Wśród tych powodów odsiew spowodowany na studiach stacjonarnych w roku akademickim 2009/2010 niezaliczeniem semestru bądź roku jest najwyższy na I roku, co jest w pełni zrozumiałe, wynosi 17 osób na ogółem 28 skreślonych. Nie przekracza to 7% ogółu studentów. Najmniejszy jest na V roku i wynosi 6 osób na ogółem 16 skreślonych. Na V roku występuje jeszcze jedna przyczyna skreślenia – niezłożenie pracy magisterskiej – 8 przypadków. Na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2009/2010 na I roku nie zaliczyło semestru lub roku 206 osób na ogółem 422 skreślone. Na V roku skreślono jedynie 4 osoby i wszystkie z powodu niezłożenia pracy magisterskiej.

Powyższe liczby pokazują, że skala odsiewu nie jest nadmierna. Wśród przyczyn odsiewu zastanawia jedynie aż 8 przypadków niezłożenia pracy magisterskiej na

studiach stacjonarnych. Liczba ta w proporcji do ogółu absolwentów z tego rocznika nie jest wprowadzie duża, ale świadczy o pewnych mankamentach w kształceniu na wcześniejszych etapach studiów.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Zasady dyplomowania są szczegółowo uregulowane m.in. w: uchwale Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ z dnia 14.9.2010 r. w sprawie zasad dyplomowania na wszystkich kierunkach studiów, w zarządzeniu nr 60/2010 z dnia 8.7.2010 Rektora UŚ w sprawie określenia liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych oraz w zarządzeniu nr 1/2008 z dnia 1.7.2008 Dziekana WPiA UŚ dotyczącym liczebności grup seminaryjnych, proseminaryjnych oraz konwersatoriów i wykładów monograficznych na studiach stacjonarnych prawa. Akty te stwarzają ramy dla prawidłowego przeprowadzenia procesu dyplomowania, swobodnego wyboru opiekunów seminariów.

Protokoły z egzaminu magisterskiego wypełniane są niestarannie. Niektóre protokoły nie zawierają w ogóle ocen za każde zadane pytanie i ograniczają się do podania jedynie końcowej oceny z egzaminu lub zawierają tylko ocenę łączną za wszystkie pytania powtórzoną następnie jako końcowa ocena z egzaminu bądź zawierają tylko ocenę łączną za wszystkie pytania i nie zawierają oceny z egzaminu. Niektóre protokoły podają nazwiska recenzentów inne niż w rzeczywistości (ustalone na podstawie załączonej recenzji). W niektórych protokołach brak nazwiska przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a podpis jest nieczytelny oraz brak oceny z egzaminu magisterskiego. Niekiedy pytania sformułowane są ogólnikowo (lub tak tylko zostały zapisane w protokole) jednym słowem – np. „błąd”, „komercjalizacja” lub też są takie same jak temat pracy magisterskiej). W ocenie pracy magisterskiej zdarzają się noty nieregulaminowe – „zblizona do bardzo dobrej” .

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Efekty kształcenia zdefiniowane są m.in. w uchwale Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ z dnia 14.9.2010 r. w sprawie Koncepcji Kształcenia na Wydziale oraz w programach studiów i planach nauczania. Są one zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Na WPiA UŚ stosowane są zarówno tradycyjne metody kształcenia, przy czym korzystający z nich ma do dyspozycji urządzenia audiowizualne, jak i nowe, mające na celu aktywizację studentów biorących udział w zajęciach dydaktycznych. Do tych ostatnich należą: konwersatoria; wyjścia ze studentami do sądu lub prokuratury i zaznajamianie się z ich pracą poprzez obserwacje uczestniczącą; podział studentów na strony i praca grupowa nad stanowiskiem strony; tzw. burza mózgów, rozwiązywanie kazusów; symulacje spraw sądowych w specjalnie do tego celu stworzonej sali sądowej; symulacja konkursowa przed sądem odwoławczym – tzw. *Moot Court competition*; e-learning (platforma e-learningowa stosowana jest głównie przy nauczaniu języków obcych). Planuje się uruchomienie kursu informatyki przez Internet. Jedno z seminariów prowadzone jest na skype.

Osoby niepełnosprawne mają zapewnioną pomoc prowadzących w trakcie studiowania – np. głuchoniemy może nagrywać zajęcia i potem korzystać z tłumaczenia przekazu werbalnego na język migowy. Wydział jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wydział oferuje studentom stacjonarnym i niestacjonarnym bogatą ofertę wykładów monograficznych i konwersatoriów.

Stosowane metody dydaktyczne zasługują na ocenę pozytywną.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy opracowane dla poszczególnych przedmiotów są dostępne w Internecie. Literatura w nich podana jest dostępna w bibliotece wydziałowej lub uniwersyteckiej. Sylabusy przygotowane są z reguły poprawnie, choć generalnie brak w nich określenia zakresu i treści pracy własnej studenta; ponadto w niektórych sylabusach zdarzają się niedociągnięcia polegające m.in. na:

- zamieszczeniu w sylabusie tylko jednej lub dwóch pozycji zalecanej literatury, co oczywiście ogranicza możliwości pracy własnej studenta (dotyczy to przedmiotów, w których oferta dostępnych na rynku publikacji jest duża);
- cele przedmiotu nie są rozwinięte i ujmowane zaledwie w jednym zdaniu;
- brak jednolitego podejścia na Wydziale do zamieszczania w sylabusach przykładowych pytań, nieraz jest ich zaledwie kilka, nieraz kilkadziesiąt (pełny zestaw);
- warunki zaliczenia formułowane są ogólnikowo (np. wykazanie się wiedzą, otrzymanie określonej liczby punktów za test);
- określane są ogólnikowo metody zajęć.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Studenci Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego odbywają praktyki w oparciu o uregulowania przewidziane *Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Śląskiego nr 41 z 2007 r. w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Śląskim i obowiązków opiekunów praktyk (z późn. zm.)*, uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji UŚ z dnia 22 kwietnia 2008 w sprawie praktyk zawodowych na Wydziale Prawa i Administracji UŚ oraz dokumentem *Zasady odbywania i zakliczania praktyk studenckich na Wydziale Prawa i Administracji UŚ*, podpisanym przez Dziekana Wydziału i Koordynatora Praktyk Studenckich na Wydziale Prawa i Administracji UŚ.

Wydział jest dobrze przygotowany do realizacji i kontroli praktyk studenckich. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji studenci rozpoczynający studia w roku akademickim 2008/2009 i kolejnych latach podlegają obowiązkowi odbycia co najmniej jednej praktyki zawodowej w toku studiów. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji studenci rozpoczynający studia w roku akademickim 2008/2009 i kolejnych latach podlegają obowiązkowi odbycia co najmniej jednej praktyki zawodowej w toku

studiów. Jej zaliczenie poświadczane wpisem do indeksu dokonany przez wydziałowego opiekuna praktyki oraz stosownymi dokumentami załączonymi do akt studenta stanowi warunek ukończenia studiów.

Praktyki organizowane są wspólnie przez Wydział oraz instytucję, która wyraziła zgodę na przyjęcie danego studenta, na podstawie zawieranego indywidualnie porozumienia o organizację praktyki studenckiej, którego wzór stanowi załącznik do Zarządzenia Rektora UŚ Nr 93/2009 z dnia 17 września 2009 r. Jednakże zdecydowana większość studentów decyduje się na odbycie praktyki w instytucjach wymiaru sprawiedliwości i innych organach ochrony prawnej. Bardzo wiele praktyk organizowanych jest także przez kancelarie adwokackie, radcowskie, prokuratorskie i komornicze, a także urzędy administracji publicznej (w tym urzędy miejskie, komendy policji, Śląski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego). Zainteresowaniem cieszy się także stała oferta praktyk w Terenowym Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach, stanowiąca element prowadzonej na szeroką skalę współpracy Wydziału z urzędem Rzecznika Praw Obywatelskich. Zdecydowana większość studentów decyduje się na poszukiwanie i odbywanie praktyk w samodzielnie znajdowanych miejscach.

Podsumowanie:

Przewidziane w planach studiów i programach kształcenia wymiar czasowy, zasady organizacji i kontroli praktyk studenckich na Wydziale Prawa i Administracji UŚ są zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia i nie budzą zastrzeżeń.

Infrastruktura prawna i organizacyjna wizytowanego Wydziału związana z organizacją i kontrolą praktyk studenckich jest dobrze przygotowana, prawidłowo funkcjonuje. nie budzi zastrzeżeń.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Organizacja studiów realizuje w sposób prawidłowy założenia procesu dydaktycznego. Rozkład czasowy poszczególnych zajęć w skali makro - sekwencja przedmiotów - jest właściwy i przedmioty następują po sobie w sposób logicznie powiązany. W skali mikro -tygodniowy plan zajęć - rozkład czasowy również jest prawidłowy. Obsada i koncentracja zajęć nie nasuwa poważniejszych zastrzeżeń. Sesje egzaminacyjne

przeprowadzane są tak, aby studenci mieli wystarczający czas na powtórzenie wiadomości przed każdym egzaminem. Z przyczyn oczywistych (duża liczba studentów) brak możliwości wyboru egzaminatora. Obciążenia studentów nie są nadmierne i skorelowane z wymogami procesu dydaktycznego.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć: prowadzący byli dobrze przygotowani merytorycznie. W trzech przypadkach na pięć korzystali z pomocy środków wspomagających proces dydaktyczny, a w czterech wprowadzali elementy konwersatoryjne. Studenci pozytywnie oceniali wszystkie wizytowane zajęcia zarówno co do ich treści, jak i formy, punktualności prowadzących, ich stosunku do słuchaczy itp.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski:

W zakresie systemu opieki naukowej i dydaktycznej wymagania konieczne do realizacji procesu dydaktycznego realizowane są w pełni. Stosowane metody dydaktyczne zasługują na ocenę pozytywną.

Sylabusy przygotowane są z reguły poprawnie, choć generalnie brak w nich określenia zakresu i treści pracy własnej studenta.

Przewidziane w planach studiów i programach kształcenia wymiar czasowy, zasady organizacji i kontroli praktyk studenckich na Wydziale Prawa i Administracji UŚ są zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia i nie budzą zastrzeżeń.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

- 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości:

W Uniwersytecie Śląskim istnieje system oceny poziomu kształcenia. Reguluje go *Uchwała Senatu Nr 74 z dnia 13.11.2007 roku*, na mocy której wprowadzono kompleksowy,

obowiązujący w skali całej Uczelni *System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Śląskim*. Obejmuje on ocenę planów, programów nauczania, rezultatów kształcenia, kompetencji pracowników, poziomu satysfakcji studentów oraz jakości pracy jednostek organizacyjnych i administracji. Uzupełniają go zarządzenia wykonawcze Rektora. W czasie wizytacji dostarczono obszerną dokumentację w odnośnych kwestiach. System ten obecnie jeszcze nie w pełni funkcjonuje, gdyż część jego elementów (min. elektroniczna forma gromadzenia danych) znajduje się w zaawansowanej fazie wdrażania. Długofalowym celem ma być ścisła integracja z systemem USOS, a zasadniczym elementem będą: *Karta Nauczyciela Akademickiego* i *Karta Kierunku (specjalności)*, w których zawarte zostaną szczegółowe dane dotyczące wyników pracy nauczycieli itp. Realizowany jest on przez powołany ogólnouczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Na WPiA na podstawie powyższej *Uchwały* utworzony został Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, w którego skład, oprócz pracowników naukowo-dydaktycznych, wchodzi przedstawiciele doktorantów i studentów. Funkcjonuje on na podstawie uchwalonego przez Radę Wydziału w dniu 24.11.2009 r. regulaminu: *Zasady i procedury zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego*. Zbiera się on raz w miesiącu, po każdej Radzie Wydziału a z każdego posiedzenia sporządzany jest protokół (okazano je Zespołowi wizytującemu). W zależności od potrzeb, na Wydziale mogą być powoływane komisje ds. jakości *ad hoc* w celu rozpatrzenia konkretnego problemu (np. Komisja ds. planów i programów studiów), w posiedzeniach których, oprócz członków Zespołu uczestniczyć mogą inne zaproszone osoby.

- 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji):

Na WPiA powyższe zadania z organizacyjnego punktu widzenia należą do ogólnej kompetencji Rady Wydziału oraz Dziekanów, a w szczególności znajdują się w zakresie działania Zespołu ds. Jakości Kształcenia i wspomnianej wyżej Komisji ds.

planów i programów studiów. Te ostatnie dokonują corocznie (od roku akademickiego 2009/10) oceny planów i programów nauczania, ich weryfikacji itp. W czasie wizytacji przedstawiono dokumentację zawierającą wyciągi z posiedzeń Rady Wydziału i protokoły z obrad Zespołu. Na podstawie *Uchwały* Senatu UŚ z dnia 13.11.2007 r., Zespół jest zobligowany raz na trzy lata dokonać kompleksowej ich oceny. Jak wcześniej wspomniano, w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele doktorantów i studentów, co powinno zapewnić ich udział w działaniach na rzecz zapewnienia właściwej jakości planów i sylabusów. Nie stwierdzono w czasie wizytacji istnienia opinii zwrotnych od pracodawców lub innych jednostek organizacyjnych, choć należy docenić starania Wydziału o rozwijanie z nimi intensywnych kontaktów. Mają one formę cyklicznych debat (np. w ZK w Lublińcu), szkoleń (np. dla pracowników banków i aplikantów) i konferencji z udziałem sędziów i prokuratorów. W latach 2007-2009 podjęto też próbę integracji lokalnego środowiska prawniczego w formie wykładów prowadzonych przez pracowników Wydziału, lecz nie spotkało się to ze szczególnym odzewem.

- 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia):

Zasady oceniania studentów normuje § 19 *Regulaminu studiów*. Formy zaliczenia poszczególnych przedmiotów mają standardowy charakter i są zróżnicowane z uwagi na specyfikę przedmiotów. Podstawową formą weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia są egzaminy przeprowadzane w formie ustnej (np. *Prawo cywilne* na kierunku Administracja) lub pisemnej, jako sprawdziany testowe (np. *Prawo międzynarodowe publiczne* na Administracji niestacjonarnej I stopnia) lub opisowe (np. *Postępowanie karne* na studiach niestacjonarnych). W przypadku *Postępowania karnego* na Prawie stacjonarnym, student ma prawo wybrać egzamin ustny lub pisemny. Terminy wyznacza egzaminator w porozumieniu ze studentami i są one koordynowane przez Kierowników Katedr. Podobnie zróżnicowane formy dotyczą zaliczenia ćwiczeń: oprócz obowiązkowego udziału w zajęciach sprawdzianami wiedzy są testy końcowe (bez kolokwίων wewnątrz semestralnych – np. *Prawo m-nar. publiczne* na Prawie niestacjonarnym), jedno końcowe kolokwium - pytania opisowe – (np. *Prawo cywilne*), suma ocen z 2 kolokwίων cząstkowych (np. *Prawo m-nar. publiczne* na Prawie stacjonarnym, *Postępowanie karne* na Prawie niestacjonarnym) lub więcej (np. 4 w semestrze z *Prawa m-nar. publicznego* na Prawie stacjonarnym) jak również

formy mieszane (np. kolokwia w trakcie semestru + rozwiązanie casusu na koniec zajęć z *Prawa migracyjnego*). Zasady oceniania i organizacja sesji są przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Rady Wydziału i Zespołu ds. Jakości Kształcenia, czego dowodzi przedstawiona w czasie wizytacji dokumentacja.

Prace egzaminacyjne i kolokwia zaliczeniowe są przechowywane przez pracowników poszczególnych Katedr z reguły przez jeden rok.

- 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji):

W chwili obecnej zaawansowane jest wdrażanie ogólnouczelnianego, jednolitego systemu ocen. Obowiązuje wyżej wskazana wewnętrzna regulacja normatywna i trwają prace nad zintegrowanym systemem gromadzenia danych w formie elektronicznej. Wydział Prawa i Administracji w części podlegających ocenie kwestii wyprzedza działania podejmowane w skali Uczelni (np. jako pierwszy przeprowadził ankietyzację nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych).

Uchwała Rady Wydziału z dnia 24 listopada 2009 r. (§ 16) przewiduje system oceny zajęć dydaktycznych w formie hospitacji zajęć prowadzonych przez wszystkich pracowników. Hospitacje, których semestralny harmonogram ustala kierownik jednostki organizacyjnej, przeprowadzane są przez kierowników Katedr, wyznaczonych samodzielnych pracowników Katedry lub merytorycznych opiekunów przedmiotów. Z każdej z nich sporządzany jest protokół (wzory arkuszy z hospitacji dostarczono w czasie wizytacji) w którym zawarty jest opis przebiegu zajęć oraz ocena zgodności ich odbycia z harmonogramem, a także strony merytorycznej i wnioski hospitującego. Hospitowany zapoznawany jest z treścią sprawozdania i oceną. Kierownicy Katedr sporządzają raporty z ich wyników, wskazując w nich wnioski oraz ewentualne dalsze działania kontrolne i zaradcze które są przekazywane Dziekanowi, a ten z kolei poleca umieszczenie wyników hospitacji w *Karcie Nauczyciela Akademickiego* w systemie USOS (należy dodać, że system ten jest obecnie wdrażany w skali Uniwersytetu i w pełni będzie funkcjonował w czerwcu 2011 r.). Protokoły z hospitacji przechowywane są w dziekanacie przez pięć lat. W czasie wizytacji Zespół zapoznał się z losowo wybranymi protokołami, których analiza pozwala na

stwierdzenie, że są w nich zawarte szczegółowe uwagi, a zalecenia są sformułowane konkretnie.

Ważnym elementem systemu oceny jakości kształcenia są badania ankietowe opinii studentów dotyczące zajęć dydaktycznych. Przeprowadzane są one na podstawie § 169 ust. 1 i § 170 ust. 3 *Statutu UŚ* i *Zarządzenia* Rektora Nr 44/2009 z dn. 4.06.2009 r. Ankietyzacja odbywa się w ostatnich dwóch tygodniach zajęć z danego przedmiotu i polega na wypełnieniu papierowych formularzy (wzory dostarczono w czasie wizytacji) przez co najmniej 50% studentów pod nieobecność prowadzącego. Za jej organizację odpowiada Dziekan § 1. ust 7 w/w *Zarządzenia* Rektora). Ankiety są kodowane przez sekretarza Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i dostarczane przez niego do systemu ogólnouczelnianego, gdzie są opracowywane, a następnie w wersji elektronicznej przekazywane Dziekanowi. Indywidualne mają być gromadzone w *Karcie Nauczyciela akademickiego*, a zbiorcze w *Karcie kierunku (specjalności)*. Dostęp do indywidualnych ocen według § 1 ust. 9 *Zarządzenia* mają: pracownik oceniany, jego bezpośredni przełożony, Dziekan i upoważnione przez niego osoby oraz Rektor. Dziekan może publicznie poinformować społeczność akademicką o zbiorczych rezultatach i najwyżej ocenionych nauczycielach akademickich. Kierownicy Katedr przeprowadzają rozmowy z nauczycielami którzy uzyskali niskie oceny i decydują o podjęciu ewentualnych działań kontrolnych i zaradczych, a ponadto, ci z nich którzy uzyskali bardzo słabe oceny w ciągu dwóch kolejnych lat, są zobowiązani do złożenia wyjaśnień Dziekanowi. Analiza wyników jest też dokonywana przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W czasie wizytacji dostarczono wykaz pracowników wszystkich Katedr poddanych ankietyzacji w latach 2009-2011 oraz analizę ich wyników w ramach Wydziału i ich porównanie w skali całej Uczelni. Warto również zaznaczyć, iż na WPiA jako pierwszym przeprowadzono powyższe badania, zanim wdrożono w Uniwersytecie system USOS, który jak dotąd jeszcze nie w pełni funkcjonuje. Analiza protokołów posiedzeń Zespołu i Rady Wydziału dowodzi, że zarówno kwestie dotyczące hospitacji i ankietyzacji są na nich omawiane oraz formułowane są odpowiednie wnioski.

Ocena okresowa nauczycieli akademickich na podstawie § 169 ust. 3 *Statutu* jest przeprowadzana co cztery lata. Jej podstawę stanowią osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, postępy w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych i uczestnictwo w pracach organizacyjnych

Uniwersytetu. Wykorzystywane są również wyniki hospitacji i badań ankietowych. Te dwa ostatnie uwzględniane są również pod uwagę przy ustalaniu wynagrodzeń i awansów.

W Uniwersytecie Śląskim studenci uczestniczą w budowaniu wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia głównie poprzez ocenę pracowników naukowych w ankietach studenckich, ponadto są członkami uczelnianego i wydziałowych zespołów zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia zajmujących się między innymi opracowywaniem programów studiów. Ankietyzacja na Wydziale Prawa i Administracji prowadzona jest w formie papierowej, regularnie raz lub dwa razy w roku akademickim po zakończonym cyklu dydaktycznym. Każdy pracownik oceniany jest osobno w powiązaniu z przedmiotem, jaki prowadził w danym semestrze. W ocenie brane są pod uwagę między innymi: komunikatywność i terminowość prowadzących, interaktywność zajęć, przyjęte kryteria oceny oraz postawa prowadzącego wobec studentów. Sposób przeprowadzania ankiety zapewnia jej anonimowość. Ankiety są opracowywane przez odpowiedzialnego za to pracownika Wydziału, a ich wyniki stanowią element ogólnej oceny pracownika naukowego i mają wpływ na jego zatrudnienie w Uczelni. Ponadto Wydział przeprowadza także ankiety dotyczące pracy jednostek administracyjnych, które mają pomóc w poprawie jakości obsługi studentów w tych jednostkach.

- 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji):

Na WPiA UŚ podstawową formę kontaktu pracowników ze studentami, (poza kontaktem w trakcie prowadzonych zajęć), stanowią dyżury i konsultacje odbywane przez wszystkich pracowników we właściwym wymiarze. Ich zasady na studiach niestacjonarnych (z uwagi na ich specyfikę wynikającą z tego, że z założenia są one przeznaczone dla studentów pracujących), uszczegółowił Prorektor ds. dydaktyki w piśmie z dn. 28.02.2011 r. adresowanym do Dziekanów. W ślad za tym Dziekan WPiA zarządził, że mają się one rozpoczynać w dni powszednie najwcześniej o godz. 16.00 lub w weekendy w których odbywają się zjazdy i trwać minimum 1 godzinę zegarową, co najmniej raz w tygodniu.

W powyższym piśmie Prorektor zwrócił też uwagę na konieczność zapewnienia właściwej organizacji pracy dziekanatu i Biblioteki, by umożliwić studentom niestacjonarym ich dostępność w czasie nie kolidującym z obowiązkami zawodowymi. W czasie wizytacji stwierdzono, że kontakt z administracją wydziałową jest właściwie zorganizowany.

W ramach systemu ogólnouniwersyteckiego przewidziana jest (obecnie w fazie opracowywania) także ankietyzacja oceny harmonogramu zajęć, pracy dziekanatów i Biblioteki przez studentów. Na WPiA – jako pierwszym w Uniwersytecie - z własnej inicjatywy przeprowadzono takie badanie w tym roku, a jego wyniki przedstawiono Dziekanowi. W czasie wizytacji udostępniono do wglądu druki ankiet wypełnionych przez studentów.

Na wydziale istnieje funkcja opiekuna roku, zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Na podstawie § 7 *Regulaminu studiów* powołuje ich i określa zakres obowiązków Dziekan. W czasie wizytacji dostarczono dokumentację dotyczącą powołania na tę funkcję poszczególnych nauczycieli akademickich i wykaz ich obowiązków.

Warto tu wspomnieć, że ciekawą formą wsparcia studentów jest ustanowiona *Uchwałą* Rady Wydziału z dn. 18.09.2007 r. coroczna nagroda im. Prof. W. Pańki w kwocie 10.000 zł., przyznawana najlepszemu absolwentowi studiów magisterskich.

- 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiąganych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.):

Jak wcześniej wspomniano, ogólnouniwersytecki elektroniczny system gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów, wynikach kształcenia itp. jest w chwili obecnej w końcowej fazie realizacji. Na poziomie WPiA już on istnieje, czego dowodzi przedstawiona w czasie wizytacji dokumentacja. Powyższe dane, wraz z ich analizą, są przedstawiane do wiadomości Dziekana, Rady Wydziału i Zespołu ds. Jakości Kształcenia i omawiane na ich posiedzeniach. Pracownicy (stosownie do przytoczonych unormowań) są informowani przez przełożonych o ocenach z przeprowadzanych hospitacji i wynikach ankiet (choć w tym ostatnim przypadku, według opinii wyrażonych na spotkaniu z kadrą Wydziału, nie są wszystkim znane wnioski. Wynika to – jak się wydaje - z faktu, że nie można upowszechniać tzw. „danych wrażliwych”).

Dziekan może też publikować zbiorcze dane o wynikach badań ankietowych, choć nie stwierdzono czy jest to realizowane w praktyce.

- 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia):

Stosowne informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej WPiA UŚ. Organizowane są też od dwóch lat, z inicjatywy Wydziału w jego budynku, spotkania z uczniami szkół ponadgimnazjalnych w formie uczestnictwa w zajęciach, których celem jest zapoznanie z ofertą kształcenia i prezentacja kierunku, co ma na pomóc w pozyskaniu najlepszych absolwentów.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1 Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Studenci prawa na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili wypełnianie ankiet oceniających pracę wykładowców. Pytania zawarte w ankiecie spotkały się z pozytywną oceną studentów, nie zgłaszali oni postulatów co do funkcjonowania samego systemu ankietyzacji, jednocześnie stwierdzili, że nie znają oni wyników przeprowadzanych ankiet.

Sugeruje się zatem, by dla lepszej efektywności wypełniania ankiet wprowadzić system informowania studentów o jej wynikach.

2.2 Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Pracownicy WPiA w trakcie spotkania z zespołem wizytującym (mimo, iż nie uzyskano opinii co do części proponowanych do dyskusji kwestii) potwierdzili fakt, że mają świadomość istnienia systemu oceny jakości ich pracy i znaczenia tego systemu dla funkcjonowania Wydziału oraz, że jest to ważny element oceny każdego pracownika. Podkreślali jednak, że nie jest im w pełni znany system oceniania przez studentów, wnioski

wysnuwane przez władze Wydziału nie zawsze są im znane, a Rada Wydziału nie zajmuje się oceną poszczególnych pracowników. Oceny dokonywane przez studentów w ankietach (tu wskazano, że wypełniane są one z reguły pod nieobecność wykładowcy) i analiza osiągnięć nauczycieli nie są w zasadzie przez nich odczuwalne np. w formie nagradzania. Krytyczne uwagi dotyczyły też oceny dorobku naukowego przez Uczelnię: wyrażono opinię, że punktacja osiągnięć pracowników WPiA jest niższa niż pozostałych, z uwagi na inny algorytm przeliczeniowy. Szczególnie dotkliwe jest to dla młodej kadry.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Uniwersytecie Śląskim funkcjonuje na poziomie ogólnouczelnianym Biuro Karier, które zajmuje się organizacją szkoleń, udziela indywidualnych porad studentom i absolwentom Uczelni z zakresu autoprezentacji, poprawnego przygotowania podania o pracę czy listu motywacyjnego, pośredniczy także w przekazywaniu studentom ofert pracy, umożliwia spotkanie z doradcą zawodowym.

Biuro Karier prowadzi począwszy od roku 2009 program monitorowania losów absolwentów, który obejmuje ankiety wypełniane przez absolwentów po roku od ukończenia studiów. Badania mają na celu doskonalenie programów studiów oraz pomoc kandydatom na studia w dokonaniu właściwego wyboru ścieżki kształcenia, ich wyniki są opracowywane, raporty z dotychczasowych edycji badań można znaleźć na stronie internetowej Biura Karier.

Wnioski:

W chwili obecnej wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na WPiA UŚ funkcjonuje w znacznym zakresie, choć nie w pełni. Istnieją unormowania (zarówno w skali Uczelni jak i Wydziału) dotyczące procedur dokonywania ocen (hospitacje, ankiety, cykliczne oceny pracowników), analizy ich wyników i opartych o nie stosownych wniosków. Zaawansowane jest tworzenie zintegrowanego systemu elektronicznego gromadzenia i opracowywania danych. Przedstawiona w trakcie wizytacji dokumentacja oraz poczynione obserwacje pozwalają na stwierdzenie, że Wydział ma właściwe instrumenty organizacyjne do kontroli jakości procesu dydaktycznego (plany, programy studiów, jakość kadry dydaktycznej i

administracyjnej), efektów kształcenia, oceniania studentów i form ich wsparcia. Hospitacje i ankietyzacja są odpowiednio przeprowadzane a ich wyniki dokumentowane. Należy też docenić fakt, że Wydział często wyprzedza w praktyce realizację przyjętych w tej materii przez Uczelnię zasad. Wymagania w zakresie funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia są wypełniane w stopniu znaczącym. Uczelnia przeprowadza regularnie ankiety studenckie, ponadto monitoruje losy swoich absolwentów, powołane są odpowiednie jednostki do spraw poprawy jakości kształcenia zarówno na poziomie Wydziału jak i w skali całej Uczelni. Sugeruje się jednocześnie wprowadzenie polityki informowania studentów o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy jakości kształcenia, kontynuowanie regularnego przeprowadzania ankiet oceniających pracę wykładowców, a także informowanie studentów o wynikach i efektach przeprowadzanych ankiet.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	18	13 (9)	2 (-)	2	1
Doktor habilitowany	25	24 (7)	-	1	-
Doktor	67	58 (40)	10 (3)	1	-
Pozostali	12	-	11	-	1
Razem	122	93 (56)	23 (3)	4	2

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W ramach Wydziału Prawa i Administracji jest zatrudnionych 120 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym dla 116 Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Wśród tych osób jest 18 profesorów tytularnych, 25 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 67 ze stopniem naukowym doktora.

Wyraźny trzon ogółu kadry Uczelni stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 55 %). Profesorowie stanowią ok. 15 %, doktorzy habilitowani - ok. 20,5 %, Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział jest jednostką wiążącą plany i nadzieje z rozwojem własnej, młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	4 (3)	1 (1)	1 (1)
2007	7 (6)	1 (1)	0 (0)
2008	2 (1)	2 (2)	1 (1)
2009	0 (0)	3 (2)	0 (0)
2010	5 (5)	3 (2)	1 (1)
Razem	18 (15)	10 (8)	3 (3)

Wnioski: Dostrzegalny jest niesłabnący rozwój naukowy kadry Wydziału Prawa i Administracji, zwłaszcza w grupie habilitacji. Należy podkreślić, że rok 2010 pod względem rozwoju kadry był znaczący.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:
- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

– merytorycznych, oraz

Uwzględniając wymogi formalne i merytoryczne (dorobek naukowy) wszystkie osoby (16 samodzielnych nauczycieli akademickich i 43 doktorów) zgłoszone przez Uczelnię do minimum kadrowego spełniają wymagania.

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące minimum kadrowego. Do grupy w obszarze nauki w zakresie kierunku studiów zaliczono 12 pracowników samodzielnych oraz 27 doktorów natomiast w obszarze nauki związanej z kierunkiem studiów 4 samodzielnych oraz 16 doktorów. Kadra jest bez wątpienia bardzo silną stroną ocenianego kierunku studiów.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1:67,44 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Analiza obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym pozwala na stwierdzenie, iż w zasadzie jest przestrzegany

ten wymóg choć stwierdzono, w trzech przypadkach odstępstwo. Dotyczy to prowadzenia zajęć z zakresu logiki i funduszu pomocy UE, którzy pracownicy nie posiadają dorobku naukowego z tej tematyki.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W spotkaniu które odbyło się w dniu 28.04., uczestniczyło 104 osoby Wśród nich byli nie tylko dydaktycy prowadzący zajęcia na kierunkach *Prawo* i *Administracja*, lecz również pracownicy Biblioteki i administracji Wydziału.

W wypowiedziach pracowników dominowała problematyka dotycząca zmian w koncepcji kształcenia akademickiego po ustanowieniu Krajowych Ram Kwalifikacji. Krytycznie wypowiadano się na temat sposobu ich przyjęcia. Stwierdzono, że uczelnie nie miały wpływu na reformę, a wprowadzono ją metodą faktów dokonanych. Lepiej byłoby (z powodu „braku do nich przekonania”) wypróbować je eksperymentalnie na dwóch wydziałach, a dopiero potem, po sprawdzeniu ich w praktyce i wyciągnięciu wniosków, rozciągnąć na wszystkie uczelnie. Ponadto wyraźne było zaniepokojenie mogącymi nastąpić skutkami przyjętych rozwiązań. Wyraźna w tym kontekście była aprobata dla koncepcji klasycznego Uniwersytetu, a nie „szkoły zawodowej”, gdyż absolwenci powinni być przygotowani do łączenia wiedzy z różnych przedmiotów i dziedzin. Ścisła specjalizacja na studiach prawniczych „jest nieporozumieniem”. Tym bardziej złym rozwiązaniem są projektowane studia dwustopniowe na kierunku Prawo. Mimo, iż „nasz system szkolnictwa wyższego jest niewydolny” (absolwent nie jest przygotowany nawet do uzyskania wystarczającej wiedzy teoretycznej, nie mówiąc już o praktyce – np. w niektórych państwach zachodnich student prawa przez dwa lata przygotowuje się do egzaminu państwowego z całości materiału) i należy go reformować, to i tak jest lepszy niż boloński: „przykładem niech będą sukcesy absolwentów naszej Uczelni za granicą”. Ponadto w nowych wymaganiach nie przewidziano części zagadnień (np. z zakresu Prawa cywilnego), a sylabusy opracowywane według nowych zasad nie powinny być aż tak szczegółowe, z powodu zmian w prawie.

Kolejna grupa wypowiedzi dotyczyła kwestii badań naukowych: 1. Praca naukowo-badawcza nie jest w zasadzie właściwie doceniana. 2. Pracownicy muszą zdobywać

Granty granty, lecz jak to osiągnąć, skoro utrudnia to „biurokracja”. Ponadto, jak uzyskać 30% udziału własnego w ich finansowaniu, w warunkach niewystarczających środków przyznawanych uczelniom? Pozyskiwanie środków na nie działaniami własnymi jest coraz trudniejsze, gdyż np. jednostki samorządu terytorialnego też nie mają zbyt wielu funduszy.

Co do relacji: Uniwersytet – Wydział podkreślono, że WPiA „nie jest lubiany przez Uczelnię”, mimo, iż często Uczelnia prosi o pomoc w kwestiach prawnych. Na Wydziale są najniższe pensje. Szczególnie dotkliwie jest to dla młodej kadry, która ma utrudnione możliwości rozwoju naukowego, a co za tym idzie awansu, z uwagi na wspomniany brak środków na badania. Młodzi pracownicy sami starają się np. o staże zagraniczne, a Wydział bardziej pomaga im niż Uczelnia. Podano też przykłady przyznawania wydziałowych stypendiów habilitacyjnych.

Wskazano też na zbyt małe nakłady finansowe przeznaczone dla Biblioteki.

(O opiniach dotyczących wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zob. p. 2.2.).

5. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Wnioski:

Uczelnia spełnia wymagania w zakresie wymogów dotyczących minimum kadrowego w aspekcie formalno-prawnym i merytorycznym. W zasadzie obsada zajęć dydaktycznych jest zgodna z tematyką prowadzonych zajęć, z dorobkiem naukowym, dostępność nauczycieli akademickich jest prawidłowa, występuje również w procesie dydaktycznym udział wykładowców z zagranicy jak również praktyki prawniczej, gospodarczej i społecznej. Prowadzona dokumentacja osobowa pracowników naukowych nie budzi zastrzeżeń. Stwierdza się niesłabnący rozwój naukowy kadry.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

W latach 2008-2010 pracownicy WPiA UŚ opublikowali łącznie: 302 monografie (ew. rozdziały w monografiach), 177 artykułów w czasopismach o zasięgu krajowym 126 artykułów w czasopismach o zasięgu lokalnym. Od 2009 roku WPiA wydaje rocznik *Silesian Journal of Legal Studies* publikujący artykuły polskich i zagranicznych autorów w językach obcych (angielskim, niemieckim, francuskim i hiszpańskim), zamieszczane na platformie cyfrowej (<http://www.wpia.us.edu.pl/silesian-journal-legal-studies>). Poza tym są wydawane serie *Z Dziejów Prawa* oraz *Dissertationes Iuridicae Universitatis Silesiensis*. Katedra Prawa Konstytucyjnego wydaje *Humanistyczne Zeszyty Naukowe – Prawa Człowieka*, Katedra Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego – „Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego”, Katedra Prawa Karnego – „Problemy Prawa Karnego”,

Pracownicy WPiA UŚ w latach 2008-2010 zorganizowali lub współorganizowali 20 konferencji krajowych i 9 międzynarodowych.

Badania naukowe prowadzone przez nich związane były ze studiami prawniczymi i prowadzone były w ramach badań statutowych, badań własnych oraz w ramach grantów. Finansowane były one ze środków na badania własne, badania statutowe i granty oraz stypendia zewnętrzne. Nakłady na badania własne wyniosły łącznie 169,50 tys zł, na badania statutowe 422,97 tys zł. Środki uzyskane z grantów wyniosły 428,80 tys. Zł, a z badań zleconych 64, 19 tys.zł. Na Wydziale dobrze działa system wspierania rozwoju własnej kadry.

Pracownicy WPiA UŚ w latach 2008-2010 uzyskali 4 nagrody o randze ogólnokrajowej za wyniki w pracy naukowej.

Ocena działalności naukowej oraz dorobku wydawniczego w świetle powyższych danych jest pozytywna.

8) Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

Studencki ruch naukowy na WPiA UŚ działa prężnie – obejmuje on trzynaście kół naukowych oraz Studencką Poradnię Prawną. Studenci biorą udział w programach badawczych niektórych katedr (Prawa Karnego i Kryminologii; Prawa Pracy). Uczestniczą w zadaniach badawczych powiązanych z działaniami eksperymentalnymi (w ramach badań z zakresu prawa karnego wykonawczego prowadzone są w Zakładzie Karnym w Lublińcu coroczne debaty z udziałem skazanych i studentów; planuje się także udział studentów w programie dogoterapii w Zakładzie Karnym w Jastrzębiu Zdroju). Biorą udział w konferencjach międzynarodowych (*Tort Law in Poland, Germany and Europe*, Hamburg).

Studenci Wydziału Prawa i Administracji prowadzą szeroką działalność naukową. W ramach Wydziału funkcjonuje kilkanaście kół naukowych (m. in. Prawa Gospodarczego i Handlowego, Konstytucyjnego, Międzynarodowego Publicznego i Prawa Europejskiego "Ius Gentium", Języka Niemieckiego Prawniczego, Języka Angielskiego Prawniczego). Studenci podkreślają wsparcie zarówno merytoryczne – opiekunów kół naukowych, jak i zapewnienia zaplecza materialnego ze strony Wydziału do prowadzenia działalności naukowej. W zakresie działalności kół naukowych organizowane są konferencje tematyczne, studenci przygotowują publikacje naukowe, uczestniczą także w licznych konferencjach międzynarodowych i krajowych. Ponadto na Wydziale działa Europejskie Zrzeszenie Studentów Prawa (ELSA), ośrodek mediacji, w ramach którego również aktywnie działają studenci. Podkreślenia wymaga także wciąż rozwijająca się działalność poradni prawnej funkcjonującej przy Wydziale Prawa i Administracji, gdzie studenci mogą liczyć na pomoc merytoryczną pracowników naukowych Wydziału. Ważną inicjatywą studentów jest także uczestniczenie w programie edukacji prawnej w szkołach średnich realizowanym przez Wydział, dzięki której studenci mają okazję przekazywać swoją wiedzę licealistom.

Na Wydziale Prawa i Administracji funkcjonuje rozwinięty program wymian międzynarodowych. Studenci mają okazję odbyć część programu studiów w kilkunastu krajach europejskich, a także odbyć praktykę w kancelariach w Wielkiej Brytanii. Studenci podkreślają życzliwość i pomoc wydziałowego koordynatora do spraw wymian międzynarodowych.

Wnioski:

Ogólna ocena studenckiego ruchu naukowego jest wysoce pozytywna. Zarówno zaangażowanie władz Wydziału jak i sama działalność naukowa studentów prawa zasługuje na pozytywne ustosunkowanie i pochwałę. Studenci mogą liczyć zarówno na wsparcie merytoryczne, jak i zapewnienie zaplecza organizacyjnego swojej działalności.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

- 9) Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Na WPiA UŚ istnieje pełnomocnik Dziekana do spraw współpracy międzynarodowej, coświadczy o randze jaką przykłada się do internacjonalizacji badań naukowych i kształcenia.

WPiA UŚ współpracuje z uniwersytetami z Cambridge, Hamburga i Walencji w ramach *Programme in European Private Law for Postgraduates* oraz uczestniczy w *Odyseus Academic Network on Asylum and Migration in Europe* (gdzie reprezentowanych jest niemal 30 uniwersytetów europejskich),ponadto współpracuje z Europejską Agencją Kosmiczną i jest członkiem organizacji europejskiej zrzeszającej fakultety prawa -ELFA. Od 2008 roku nastąpiła reaktywacja współpracy z *British Law Centres* i jej efektem jest m.in. szkoła prawa angielskiego.

WPiA prowadzi ożywioną wymianę studentów, którzy mogą brać udział w programie LLLP Erasmus (Uniwersytet Śląski jest podmiotem posiadającym tzw. Kartę Erasmusa). Na WPiA UŚ program jest realizowany na dwóch płaszczyznach: Erasmus Studia i Erasmus Praktyki. Pierwszy z nich daje możliwość odbycia semestru lub roku studiów na zagranicznej uczelni partnerskiej, a drugi umożliwia odbycie co najmniej trzymiesięcznej zagranicznej praktyki zawodowej. WPiA UŚ oferuje studentom 101 miejsc na 55 uczelniach partnerskich w 14 państwach członkowskich UE oraz Szwajcarii. Co roku korzysta z możliwości wyjazdu

około 30 studentów. Przyjeżdża zaś do Katowic około 10 studentów zagranicznych rocznie. Ponadto Wydział oferuje 12 miejsc praktyk zagranicznych w kancelariach w Wielkiej Brytanii (w Londynie, Coventry i Birmingham). W ciągu ostatnich lat z reguły większość miejsc była wykorzystana. Ponadto ELSA zorganizowała w 2010 i 2011 praktyki międzynarodowe Zakładzie Remontowym Energetyki dla 1 studenta z zagranicy.

WPiA prowadzi też wymianę kadr oferując 32 miejsca w uczelniach w 13 krajach. Zainteresowanie nią nie jest jednak duże o co roku korzysta z tej ofert kilku pracowników. W tej samej skali utrzymuje się liczba gości zagranicznych przybywających do Katowic w ramach wymiany.

Należy podkreślić, że studenci mają na Wydziale dostęp do Internetu (m.in. w bibliotece) co jest ważne dla internacjonalizacji kształcenia.

Ocena współpracy międzynarodowej w świetle powyższych danych jest pozytywna, acz można postulować przeprowadzenie przez władze Wydziału pogłębionej analizy nie wykorzystywania w pełni możliwości (limitów) wyjazdów zagranicznych zarówno przez studentów jak i pracowników naukowych i podjęcie w oparciu o tą analizę działań stymulujących tę formę wymiany.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski:

Wydział prowadzi badania naukowe w zakresie ocenianego kierunku studiów oparte o wymianę pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów z uczelniami zagranicznymi, posiada nawiązaną, trwałą współpracę naukowo-dydaktyczną z uczelniami zagranicznymi, które skutkują realizowaniem wspólnych prac badawczych jak i grantami finansowanymi z funduszy zagranicznych. Współpracę międzynarodową oraz działalność naukową należy więc ocenić pozytywnie.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów

bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wydział Prawa i Administracji mieści się w nowoczesnym, spełniającym wyzwania XXI wieku budynku. Dogodne położenie w centrum miasta i parking sprzyjają studentom przyjezdnym. Znajduje się w nim wystarczająca liczba sal wykładowych, ćwiczeniowych, pracowni komputerowych i laboratoriów (należy tu zwrócić uwagę na bardzo dobrze wyposażoną pracownię kryminalistyczną oraz „salę sądową”). W aulach zainstalowany jest sprzęt multimedialny ułatwiający realizację celów dydaktycznych, a w pozostałych salach można korzystać ze sprzętu przenośnego (rzutniki, ekrany itp.). Sprzęt komputerowy z łącznością z Internetem i bazami danych prawniczych, dostępny jest dla pracowników i studentów, a także w dziekanatach i sekretariatach Wydziału. Obszerne zbiory Biblioteki i Czytelni, wraz ze zintegrowanym systemem elektronicznym, zapewniają właściwe wykorzystanie ich zasobów do celów dydaktyki i działalności naukowej. Infrastruktura jest w pełni przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Zapewnione jest również zaplecze socjalne (restauracja, barek). Spełnione zostały też wymagania przewidziane w zakresie warunków BHP oraz przeglądów i konserwacji wyposażenia obiektu. (Uwagi szczegółowe w *Załączniku Nr V a*).

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci w ogólnej ocenie pozytywnie odnoszą się do dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb naukowych i dydaktycznych. W ich opinii wielkość sal dydaktycznych jest dostosowana do potrzeb zajęć, szeroko wykorzystywane są w ich trakcie sprzęty multimedialne. Sale są przestronne, zaopatrzone są w rzutniki, projektory, tablice.

Infrastruktura materialna stanowi mocną stronę Wydziału. Budynek, w którym odbywają się zajęcia jest nowy, zaprojektowany dla celów dydaktycznych, zaopatrzony w dostosowane do potrzeb studentów sprzęty.

Na terenie budynku Wydziału jest dostęp do bezprzewodowego Internetu, dodatkowo można także korzystać z komputerów w bibliotece i pracowniach komputerowych. W budynku Wydziału znajduje się punkt gastronomiczny oferujący w przystępnych cenach posiłki dla studentów, są tu także automaty z napojami, księgarnia, punkt kserograficzny, co

w pełni zaspakaja potrzeby studentów. Studenci skarżyli się jednak na konieczność uiszczania opłat za parking oraz brak bankomatu w budynku Wydziału.

Budynek Wydziału Prawa i Administracji dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczno-socjalna w wystarczającym stopniu spełnia kryteria konieczne do realizacji celów dydaktycznych, jest nowoczesna i dobrze wyposażona.

Wnioski:

Baza lokalowa WPiA UŚ jest bardzo dobra, zarówno w odniesieniu do potrzeb dydaktyki, wyposażenia sal i laboratoriów, dostępu do komputerów i Internetu oraz zasobów bibliotecznych i możliwości ich wykorzystania. Podkreślić należy szczególną dbałość o umożliwienie pełnego zapewnienia potrzeb studiujących osób niepełnosprawnych. Wszystko to stwarza pełną możliwość realizacji zamierzonych celów dydaktycznych i naukowych na bardzo wysokim poziomie przez ocenianą jednostkę.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Struktura Samorządu Studentów Uniwersytetu Śląskiego jest dwuszczeblowa – na poziomie Uczelni oraz każdego z Wydziałów. Samorząd Studentów Wydziału Prawa i Administracji posiada własną siedzibę, która wraz z wyposażeniem realizuje potrzeby Samorządu. Samorząd Studentów dysponuje własnym budżetem w wysokości pozwalającej na realizację jego celów. Członkowie Samorządu bardzo pozytywnie oceniają stosunki z władzami Uczelni, podkreślają życzliwość i gotowość udzielenia pomocy w rozwiązywaniu problemów studentów przez władze Wydziału. Przedstawiciele Samorządu Studentów wypełniają wszystkie obowiązki wyznaczone ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Między innymi uczestniczą w procesie przyznawania stypendiów w zakresie wymagań stawianych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, opiniują plany studiów i programy nauczania, także szereg aktów prawnych podejmowanych w Uczelni dotyczących studentów, w tym Regulamin Studiów, Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej, co potwierdzają odpowiednie uchwały opiniujące. Przedstawiciele studentów są członkami

Senatu i Rady Wydziału w proporcji realizującej przesłanki z art. 61 ust. 3 i art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Samorząd posiada własną stronę internetową, na której znajdują się informacje dotyczące jego działalności oraz możliwości kontaktu z jego przedstawicielami.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

W Uczelni stypendia przyznawane są w zgodzie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zarówno proces składania dokumentów, możliwości odwoływania się od decyzji, oraz sposób archiwizacji dokumentów są prowadzone w sposób poprawny.

Studenci pozytywnie oceniają proces przyznawania stypendiów wraz z informowaniem ich o podjętych decyzjach i dostępem do zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej.

Studenci posiadają pełen dostęp do aktów prawnych, na podstawie których przyznawane są świadczenia pomocy materialnej (umieszczane na stronie internetowej uczelni, wyciągi w gablotach), informowani są także w sposób właściwy o przyznanych stypendiach i miejscach w domach studenckich.

Uczelnia dysponuje własnymi akademikami, miejsca w domach studenckich przyznawane są w oparciu o Regulamin przyznawania miejsc oraz zamieszkiwania w domach studenckich Uniwersytetu Śląskiego stanowiący załącznik do zarządzenia Rektora Uniwersytetu Śląskiego nr 21/2008 z dnia 25 kwietnia 2008 roku na podstawie złożonego wniosku w oparciu o kryterium dochodu i odległości od miejsca zamieszkania. Studenci podczas spotkania pozytywnie odnosili się do standardu oferowanego w domach studenckich Uniwersytetu Śląskiego, podkreślali niskie ceny zakwaterowania.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Na spotkaniu zespołu wizytującego ze studentami obecni byli studenci wszystkich lat studiów stacjonarnych na kierunku prawo. Studenci w ogólnej ocenie pozytywnie odnosili się do kompetencji pracowników naukowych ocenianego kierunku. Podkreślali możliwość bezpośredniego kontaktu z prowadzącymi zajęcia oraz otwartość na pomysły i inicjatywy studentów. Wysoko oceniana jest przydatność zdobywanej wiedzy, jednocześnie studenci

wskazują na konieczność wprowadzenia większej liczby zajęć praktycznych, związanych, na przykład z przygotowaniem pism procesowych. Studenci postulują także wprowadzenie kursów związanych z prawem nowych technologii, uważają, iż brakuje zajęć na temat procesu legislacyjnego. W opinii studentów nie wszystkie zajęcia prowadzone w ramach ich toku studiów są przydatne, jako przykład podany został przedmiot Ustrój organów ochrony prawnej oraz Historia ustroju Polski. Studenci wskazywali także na obowiązek realizacji zbyt dużej liczby przedmiotów na poszczególnych semestrach, podkreślali, iż mają prawo wyboru przedmiotów monograficznych, jednak muszą zdać ich tak wiele, że sama możliwość wyboru ma tylko charakter formalny. W czasie spotkania pojawił się także postulat zwiększenia możliwości wyboru przedmiotów w toku studiów, a także ułatwienia od strony administracyjnej procedury rozliczania finansowego projektów.

Studenci podczas spotkania oceniali pozytywnie pracę jednostek administracyjnych Uczelni, nie mieli zastrzeżeń do pracy dziekanatu, godzin jego otwarcia, podkreślali życzliwość jego pracowników.

Wnioski:

Z punktu widzenia studentów proces dydaktyczny na Wydziale Prawa i Administracji przebiega na wysokim, satysfakcjonującym ich poziomie, są oni zadowoleni z prowadzonych zajęć, a także obsługi administracyjnej Wydziału.

Podsumowując, należy podkreślić realizację standardów jakości kształcenia w stopniu zadowalającym. Na uwagę zasługuje wsparcie działalności naukowej studentów, które powinno być kontynuowane i rozwijane. Sugeruje się zwiększenie możliwości dokonywania wyboru przez studentów realizowanych kursów w ramach programu studiów, a także wprowadzenie kursów odpowiadających zmianom we współczesnym prawie. Dla lepszego funkcjonowania systemu ankietyzacji postuluje się informowanie studentów o wynikach i efektach przeprowadzanych ankiet.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony poprawnie - wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Wnioski:

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna	X				
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		X			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia.

Przeprowadzona wizytacja skłania do stwierdzenia, iż wizytowany Wydział posiada dobre warunki, perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w przyjętych standardach jakości kształcenia, realizacji swojej misji i przyjętej strategii. Sformułowane zalecenia w treści raportu przyczynić się mogą do udoskonalenia działalności Wydziału i prowadzonych w nim kierunków studiów.

1. Dokonana analiza wskazuje na wypełnienie wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i innych aktach prawnych w pełni. Akty prawne dotyczące praw i obowiązków studentów, a także uiszczanych przez nich opłat są podejmowane w

- przewidzianym prawem trybie i formie, są kompletne, dostępne i czytelne dla studentów.
2. Przyjęta struktura organizacyjna stwarza możliwości realizacyjne zadań dydaktycznych i naukowo-badawczych.
 3. W zakresie systemu opieki naukowej i dydaktycznej wymagania konieczne do realizacji procesu dydaktycznego realizowane są w pełni. Stosowane metody dydaktyczne zasługują na ocenę pozytywną.
 4. Sylabusy przygotowane są z reguły poprawnie, choć generalnie brak w nich określenia zakresu i treści pracy własnej studenta.
 5. Przewidziane w planach studiów i programach kształcenia wymiar czasowy, zasady organizacji i kontroli praktyk studenckich na Wydziale Prawa i Administracji UŚ są zgodne z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia i nie budzą zastrzeżeń.
 6. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na WPiA UŚ funkcjonuje w znacznym zakresie, choć nie w pełni. Istnieją unormowania (zarówno w skali Uczelni jak i Wydziału) dotyczące procedur dokonywania ocen (hospitacje, ankiety, cykliczne oceny pracowników), analizy ich wyników i opartych o nie stosownych wniosków. Wydział ma właściwe instrumenty organizacyjne do kontroli jakości procesu dydaktycznego (plany, programy studiów, jakość kadry dydaktycznej i administracyjnej), efektów kształcenia, oceniania studentów i form ich wsparcia. Hospitacje i ankietyzacja są odpowiednio przeprowadzane a ich wyniki dokumentowane. Należy też docenić fakt, że Wydział często wyprzedza w praktyce realizację przyjętych w tej materii przez Uczelnię zasad. Wymagania w zakresie funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia są wypełniane w stopniu znaczącym.
 7. Uczelnia spełnia wymagania w zakresie wymogów dotyczących minimum kadrowego w aspekcie formalno-prawnym i merytorycznym. Obsada zajęć dydaktycznych jest w zasadzie zgodna z tematyką prowadzonych zajęć, z dorobkiem naukowym, dostępność nauczycieli akademickich jest prawidłowa, występuje również w procesie dydaktycznym udział wykładowców z zagranicy jak również praktyki prawniczej, gospodarczej i społecznej. Prowadzona dokumentacja osobowa pracowników naukowych nie budzi zastrzeżeń. Stwierdza się niesłabnący rozwój naukowy kadry.

8. Wydział prowadzi badania naukowe w zakresie ocenianego kierunku studiów oparte o wymianę pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów z uczelniami zagranicznymi, posiada nawiązaną, trwałą współpracę naukowo-dydaktyczną z uczelniami zagranicznymi, które skutkują realizowaniem wspólnych prac badawczych jak i grantami finansowanymi z funduszy zagranicznych. Współpracę międzynarodową oraz działalność naukową należy ocenić pozytywnie.
9. Baza lokalowa WPiA UŚ jest bardzo dobra, zarówno w odniesieniu do potrzeb dydaktyki, wyposażenia sal i laboratoriów, dostępu do komputerów i Internetu oraz zasobów bibliotecznych i możliwości ich wykorzystania. Podkreślić należy szczególną dbałość o umożliwienie pełnego zapewnienia potrzeb studiujących osób niepełnosprawnych.
10. Z punktu widzenia studentów proces dydaktyczny na Wydziale Prawa i Administracji przebiega na wysokim, satysfakcjonującym ich poziomie, są oni zadowoleni z prowadzonych zajęć, a także obsługi administracyjnej Wydziału. Należy podkreślić realizację standardów jakości kształcenia w stopniu zadowalającym. Na uwagę zasługuje wsparcie działalności naukowej studentów, które powinno być kontynuowane i rozwijane. Sugeruje się zwiększenie możliwości dokonywania wyboru przez studentów realizowanych kursów w ramach programu studiów, a także wprowadzenie kursów odpowiadających zmianom we współczesnym prawie. Dla lepszego funkcjonowania systemu ankietyzacji postuluje się informowanie studentów o wynikach i efektach przeprowadzanych ankiet.

Raport sporządził na podstawie raportów cząstkowych:

prof. dr hab. Stanisław Leszek Stadniczeńko

W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, nie uzasadniają one jednak zmiany uprzednio sformułowanych ocen.